

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de Dienst voor het kadaster en de openbare registers uit Apeldoorn.

Datum: 23 mei 2011

Rapportnummer: 2011/151

Klacht

Verzoekers klagen erover dat:

het Kadaster hen onjuist heeft geïnformeerd over de bescherming van een boot in aanbouw bij faillissement van de bouwende werf, indien de boot wordt geregistreerd en gebrandmerkt door het Kadaster;

volledig juridisch wordt gereageerd op hun verzoek om schadevergoeding.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

I Bevindingen

Verzoekers hebben op 4 augustus 2008 een koopcontract getekend voor de bouw van een nieuwe boot ter waarde van ongeveer € 535.000,--.

Omdat verzoekers financieel geen risico's wilden lopen bij een eventueel faillissement van de bouwende werf (hierna: werf), hebben zij informatie ingewonnen over de wijze waarop zij zich tegen een eventueel faillissement konden beschermen. Daarbij kwamen voor hen twee opties naar voren: a) zij zouden met bankgaranties kunnen werken, b) zij zouden hun boot kunnen laten registreren en brandmerken bij/door het Kadaster. Deze laatste informatie hebben zij van de website van het Kadaster en uit een brochure van het Kadaster gehaald. In de brochure staat onder meer:

"Beschermd bij faillissement werf

Laat u uw boot bouwen bij een scheepswerf in Nederland? Ook dan is het verstandig om het eigendom van uw boot vast te leggen en om het brandmerk te laten aanbrengen. Wanneer de werf failliet gaat in de periode dat uw boot gebouwd wordt, gaat het niet mee in de faillissementsboedel van de werf. U bent dan niet uw geld kwijt en kunt uw boot elders laten afbouwen."

Nergens in de brochure staat een disclaimer. Verzoekers hebben besloten om voor optie b) te gaan. Op 12 september 2008 is de boot geregistreerd door het Kadaster en op 16 september 2008 heeft het Kadaster het brandmerk in gebeiteld. In de eerste helft van 2009 is de werf failliet gegaan.

Op 27 september 2009 hebben verzoekers een brief naar het Kadaster geschreven. Zij hebben het Kadaster daarin verzocht om steun en hulp, nu het Kadaster heeft aangegeven te beschermen bij faillissement.

bij brief van 27 november 2009 heeft het Kadaster onder meer het volgende aangegeven:

"Ik wil u mijn welgemeende excuses aanbieden voor de foutieve informatie die vermeld stond in de brochure en op de website. Deze informatie is verwijderd van de site en de brochure zal worden aangepast. De heer [D] heeft u telefonisch hiervan op de hoogte gesteld. In deze gesprekken heeft de heer [D] aangegeven dat wij u in deze zaak geen juridisch advies kunnen geven. Als u juridisch advies wilt inwinnen kan ik u adviseren om contact op te nemen met een advocaat.

Bent u van mening dat u schade heeft geleden, welke verwijtbaar is aan het Kadaster, dan kunt een aansprakelijkheidsstelling indienen. (...)."

Bij brief van 3 december 2009 hebben verzoekers de door hen geleden schade op papier uitgewerkt. Deze schade bedraagt volgens verzoekers € 125.479,48.

Bij brief van 5 februari 2010 heeft het Kadaster het verzoek om schadevergoeding van verzoekers afgewezen. Het Kadaster onderbouwt deze afwijzing door er op te wijzen dat verzoekers juridisch gezien nog geen eigenaar van de boot waren, omdat deze nog niet was geleverd. Daarbij heeft het Kadaster nogmaals zijn excuses aangeboden voor de onjuiste informatie op de website en in de brochure.

Bij brief van 23 februari 2010 hebben verzoekers het Kadaster opnieuw over de schadevergoeding aangeschreven. Bij brief van 10 maart 2010 heeft de advocaat van verzoekers het Kadaster verzocht om zijn eerder ingenomen standpunt voor wat betreft de aansprakelijkheid te heroverwegen.

Bij brief van 9 april 2010 heeft het Kadaster het eerder ingenomen standpunt herhaald.

Bij brief van 25 augustus 2010 heeft de advocaat van verzoekers gereageerd op de brief van het Kadaster van 9 april 2010. Bij brief van 30 november 2010 heeft de advocaat van het Kadaster gereageerd op de brief van 25 augustus 2010. Het Kadaster stelt zich in deze brief op het standpunt dat uit de Kadasterwet blijkt dat hij niet aansprakelijk is voor ongerichte informatieverstrekking, hij niet aansprakelijk is vanwege een disclaimer op de website en verzoekers geen relevante schade hebben aangetoond.

Op 18 januari 2011 hebben verzoekers een klacht bij de Nationale ombudsman ingediend. Zij hebben hun klacht in een persoonlijk gesprek op 15 februari 2011 toegelicht.

Op 15 maart 2011 is een verslag van bevindingen aan beide partijen verzonden met het verzoek daar op te reageren. Verzoekers hebben bij brief van 25 maart 2011 aangegeven zich, behoudens één verschrijving, in het verslag van bevindingen te kunnen vinden.

Bij brief van 12 april 2011 heeft het Kadaster op het verslag van bevindingen gereageerd. Het Kadaster heeft - samengevat - aangegeven dat het van mening is dat niet volledig

juridisch heeft gereageerd op het verzoek om schadevergoeding omdat het Kadaster op 27 november 2009 en 3 december 2009 onder meer excuses heeft aangeboden en heeft toegegeven dat foute informatie was verstrekt. Pas bij brief van 30 november 2010 heeft het Kadaster bij monde van zijn advocaat volledig juridisch gereageerd. Gelet op het feit dat het om een vordering van ruim € 125.000,- ging en gelet op het feit dat het verzoekers enkel om schadevergoeding ging, achtte het Kadaster het niet zinvol om met verzoekers in gesprek te gaan. Dit laat echter onverlet dat bij het Kadaster de bereidheid bestaat om met verzoekers in gesprek te gaan en daar de mogelijkheden van een schikking af te tasten. Verder is het Kadaster van mening dat verzoekers de mogelijkheid van registratie bij het Kadaster niet uitdrukkelijk hebben afgewogen tegen eventuele andere mogelijkheden om problemen in geval van faillissement te voorkomen. Tevens wijst het Kadaster er op dat weliswaar in de brochure geen disclaimer staat vermeld maar dat dit wel het geval is op de website van het Kadaster waar deze brochure op is geplaatst. Daarnaast wijst het Kadaster er op dat de informatie in de brochure niet zozeer onjuist maar wel onvolledig was. Waarbij het doel van de brochure was om de beoogde voordelen van een op zich juridisch technische mogelijkheid onder de aandacht van een breder publiek te brengen. Dat brengt mee dat niet alle denkbare casus in een brochure aangesneden kunnen worden. Tot slot wijst het Kadaster er op dat de stelling dat het Kadaster niet aansprakelijk is voor ongerichte informatieverstrekking niet wordt ondersteund door de Kadasterwet maar door de rechtspraak van de Hoge Raad. Daarbij merkt het Kadaster tevens op dat met het verweer dat verzoekers geen rechtens relevante schade hebben aangetoond is bedoeld dat niet is aangetoond dat de schade niet evenzeer zou zijn ontstaan als de informatieverstrekking door het Kadaster achterwege zou zijn gebleven. In casu volgt de schade immers primair uit het failliet gaan van de werf in combinatie met het uitgestrekte eigendomsvoorbehoud van de onderaannemer/cascobouwer. Het Kadaster eindigt zijn reactie met de vraag waarom in deze zaak niet eerst aan het kenbaarheidsvereiste is voldaan.

II Beoordeling

Ten aanzien van de klacht dat het Kadaster onjuiste informatie zou hebben verstrekt over de bescherming van een boot in aanbouw bij faillissement van de bouwende werf.

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

Het Kadaster heeft zelf al aangegeven dat er foutieve informatie op de website en in de brochure heeft gestaan. Het Kadaster heeft daar ook al zijn excuses voor aangeboden.

Omdat deze informatie zo geruime tijd in de brochure en op de website heeft gestaan en veel burgers op dit moment nog denken dat registratie en brandmerken bescherming biedt

tegen faillissement van een bouwende werf, ook voordat de boot is geleverd, is besloten om hier toch onderzoek naar te doen. Dit heeft immers tot gevolg dat in een openbaar rapport van de Nationale ombudsman wordt vermeld dat de in het verleden verstrekte informatie op dit punt onjuist is geweest.

Van overheidsinstanties mag worden verwacht dat zij juiste informatie verstrekken. Temeer als deze informatie op schrift staat, waaronder ook valt informatie gepubliceerd op een website, ook als de informatie niet tot een bepaald persoon is gericht (zogenaamde ongerichte informatie). Een burger moet daarop kunnen vertrouwen. Van de overheid mag immers worden verwacht dat zij, indien zij op schrift gestelde informatie verstrekt, de expertise in huis heeft om juiste informatie te verstrekken. Dit is slechts anders indien specifiek bij die informatie, en dus niet in een algemene disclaimer op de website, uitdrukkelijk staat aangegeven dat navraag gedaan moet worden of de informatie nog juist is. Nu onjuiste informatie is verstrekt, is zodoende de klacht gegrond wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Ten aanzien van de klacht dat volledig juridisch wordt gereageerd op het verzoek om schadevergoeding.

Het is niet aan de Nationale ombudsman om te oordelen of het Kadaster juridisch aansprakelijk is voor de door verzoekers geleden schade. Daarvoor is de burgerlijke rechter. Wel kan de Nationale ombudsman oordelen of het Kadaster behoorlijk is omgegaan met de schadeclaim. Daartoe heeft hij een "Schadevergoedingswijzer" uitgebracht. De Nationale ombudsman toetst in dit geval aan het redelijkheidsvereiste.

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Zoals hierboven al is weergegeven mag worden verwacht dat ongerichte op schrift gestelde informatie van de overheid juist is, tenzij uitdrukkelijk is vermeld, dat over de actuele juistheid van de informatie navraag moet worden gedaan.

Het is begrijpelijk dat het Kadaster, nadat het Kadaster een brief van de advocaat van verzoekers heeft gekregen, een eigen advocaat heeft ingeschakeld. Het was echter beter geweest om met verzoekers om de tafel te gaan zitten, hun verhaal aan te horen en over de schadevergoeding te spreken. Vast staat immers dat onjuiste informatie is verstrekt. Zie bijvoorbeeld punt 5 en 6 van de door de Nationale ombudsman opgestelde Schadevergoedingswijzer. Zodoende heeft het Kadaster niet behoorlijk gehandeld. De klacht is gegrond wegens schending van het redelijkheidsvereiste. Dit heeft de Nationale ombudsman aanleiding gegeven om een aanbeveling te doen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst voor het kadaster en de openbare registers uit Apeldoorn, is voor wat betreft de informatieverstrekking, gegrond wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking. De klacht over de reactie op het verzoek om schadevergoeding is gegrond wegens strijd met het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman heeft met instemming ervan kennisgenomen dat de foutieve teksten inmiddels van de website en uit de brochure zijn verwijderd. Tevens heeft hij er met instemming kennis van genomen dat het Kadaster inmiddels bereid is met verzoekers in gesprek te gaan om de mogelijkheden van een schikking af te tasten.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt het Kadaster aan om met verzoekers in gesprek te gaan over het verzoek om schadevergoeding en daarbij een coulante benadering te hanteren conform punt 5 van de door de Nationale ombudsman opgestelde schadevergoedingswijzer.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 19 januari 2011 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de Dienst voor het kadaster en de openbare registers uit Apeldoorn.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekers en het Kadaster gaven aanleiding het verslag te wijzigen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klacht met bijlagen van verzoeker van 19 januari 2011;

Gesprek met verzoekers op 15 februari 2011;

Brief van verzoekers van 25 maart 2011;

Brief van het Kadaster van 12 april 2011.

2

2011.00621

de Nationale ombudsman